

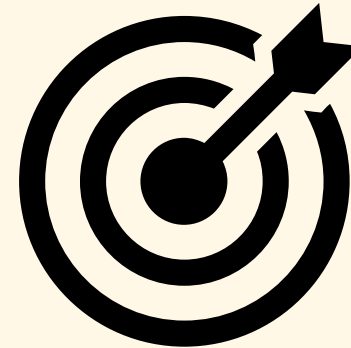
Mitä on referointi tai plagiointi?

Eveliina Korpela

Tavoitteet

- **Tutustua** siihen, mitä on referointi.
- **Oppia referoinnin ja plagioinnin erot.**
- **Harjoitella referointia** niin, että oppii referoimaan (kirjoittamaan lyhyesti) tärkeimmät asiat luetusta selkeästi ja ymmärrettävästi.

Mitä on referointi? 1/2

- **Referointi** tarkoittaa, että poimit jonkun toisen esityksestä (tekstistä/kirjasta/luennosta/videosta) ajatuksia, joita kuvailet omin sanoin.
- **Referaatti** on lyhennetty selostus jostakin toisesta esityksestä. Tavallisesti kirjoittaja poimii referaattiin alkutekstistä tärkeimmät asiat tai omalle tekstilleen keskeisimmät asiat.
- Taito referoida muiden tekstejä on **tärkeä opiskelutaito**.

Mitä on referointi? 2/2

- **Kommentoivassa referaatissa** yhdistät näihin muiden ajatuksiin myös omia ajatuksiasi.
- **Referoija** (eli se, joka referoi) usein lyhentää alkutekstin ajatuksia. Referaatissa esitetään asiat samoin kuin alkuperäisessä tekstissä. Toisen sanoja ei saa muunnella.
- Referoidut kohdat merkitään **lähdeviitteillä**. Viitemerkinnät ovat osa tekijänoikeuksien kunnioittamista.

Mikä on suora lainaus eli sitaatti? 1/2

- **Suora lainaus eli sitaatti** tarkoittaa, että otat jonkun toisen esityksestä (tekstistä/kirjasta/luennosta/videosta) ajatuksia, jotka liität omaan tekstiisi suoraan, muuttamatta mitään.
- Vältä suoria lainauksia! Opiskeluteksteissä kannattaa kertoa muiden ajatukset omin sanoin, eli muotoilla ajatukset vähän eri tavoin kuin alkuperäisessä tekstissä.
- Suoria sitaatteja voi kuitenkin käyttää esimerkiksi silloin, kun 1) *siteeraa lakia*, 2) *siteeraa jotain aforismia tai jonkun puhetta tai* 3) *kun kiistää toisen ajatukset* (alkuperäinen ajatus on silloin kohtelias laittaa näkyviin lukijallekin).

Mikä on suora lainaus eli sitaatti? 2/2

- Suora lainaus merkitään **lainausmerkeillä ja lähdeviittemerkinnällä.**
- Esimerkki suorasta lainauksesta:

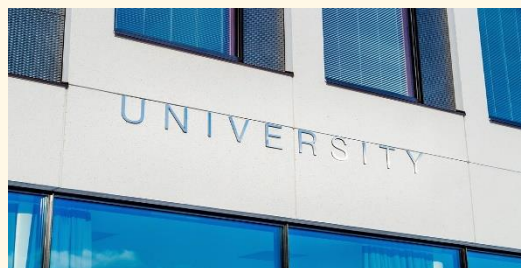
Lain mukaan rakenteelliseen sosiaalityöhön kuuluu mm. ”sosiaalihuollon asiakastyöhön perustuvan tiedon tuottaminen asiakkaiden tarpeista ja niiden yhteiskunnallisista yhteyksistä sekä tarpeisiin vastaavien sosiaalipalvelujen ja muun sosiaalihuollon vaikutuksista.” (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014 §7.)

Miksi referoituihin kohtiin laitetaan lähdeviitteet?

- Lähdeviittaukset ovat **osa tekijänoikeuksien kunnioittamista**: ei oteta toisten ajatuksia omiin nimiin, eikä laiteta omia ajatuksia toisten nimiin.
- Tekstissä olevan **lähdeviitteen** avulla lukija voi löytää lähteen tiedot **lähdeluettelosta**.
- **Lähdeluettelon** avulla lukija löytää lähteen verkosta, kirjastosta tai kirjakaupasta.
- Lähdeviite laitetaan aina, kun hyödynnetään jonkun muun kirjoittajan tekstiä joko niin, että siteerataan sitä suoraan tai niin, että referoidaan sitä omin sanoin.

Mikä käy lähteeksi?

- Periaatteessa mikä tahansa dokumentti, joka auttaa asian käsittelyä ja kirjoituksen keskeisiin kysymyksiin vastaamista.
- Keskeisiä lähteitä ovat ne, jotka perustuvat analyysille.

Huom! Oppikirjat tai Wikipedia tiivistävät ja yleistävät ja usein myös yksinkertaistavat asioita.

Sanoma- ja aikakauslehdissä tiedot eivät aina perustu tutkimukseen, vaan toimittajan mielipiteet ja lehden linja vaikuttavat sanoman muotoiluun.

Nimityksistä

- tekstiviite =
lähdeviite =
viite =
viitemerkintä

protection). Hyvinvointia painottavan lastensuojelun tavoitteena on lasten suojelemisen lisäksi lapsen hyvinvoinnin edistäminen. Lapsen etu määritellään laajasti lapsen oikeutena hyvään elämään. (Pösö 2007, 72–75.) Haasteena on, että meillä ei ole yhteneväistä käsitystä siitä, mistä hyvä elämä rakentuu ja millaiset asiat sitä uhkaavat. Useat tutkijat (esim. Parton & Thorpe & Wattam 1997; Clark 2006; Crivello

- lähdeluettelo =
lähteet, teoksen
bibliografiset tiedot

Lähdeluettelo

- Kantola, J. 2003. "Runoja, metaforia, symboleja". Teoksessa Alanko, O. ja Käkelä-Puumala, T. (toim.) *Kirjallisuudentutkimuksen peruskäsitteitä*. 2. painos. Helsinki: SKS.
- Kesonen, K. 2007. "Metonymia. Metaforaan limittyvä kielikuva". Teoksessa Kainulainen, S., Kesonen, K. & Lummaa, K. (toim.) *Lentävä hevonen. Välineitä runoanalyysiin*. Tampere: Vastapaino.
- Krappe, J. 2007. "Monimerkityksinen metafora". Teoksessa Kainulainen, S., Kesonen, K. & Lummaa, K. (toim.) *Lentävä hevonen. Välineitä runoanalyysiin*. Tampere: Vastapaino.
- Ratia, T. 2007. "Kuvakielisyyden ulottuvuudet". Teoksessa Kainulainen, S., Kesonen, K. & Lummaa, K. (toim.) *Lentävä hevonen. Välineitä runoanalyysiin*. Tampere: Vastapaino.

Referointia vai plagiointia?

Tapaus Huhtasaari

Lähde: Lång & Munukka 2019, Yle.

Mikä on plagiaatti?

- Plagioinnilla tarkoitetaan, että toisen tekstiä käytetään oman teoksen osana niin, että **lähteitä ei mainita**. Lukija voi luulla, että teksti on kirjoittajan omaa, vaikka ei olekaan.
- Sekin on plagiointia, että muokkaa toisen tekstiä, mutta ei laita näkyviin lähdemerkintää.
- Kun kirjoittaja käyttää lähdeviitettä (= merkitsee tekstiin sen, kuka on kirjoittanut aiheesta ja milloin), kyseessä ei ole plagiointi.

Tapaus Huhtasaari

- *Ylen selvitys paljastaa: Laura Huhtasaaren gradussa rajusti luultua enemmän plagioitua tekstiä – professori: ”Plagiointia ei voi mitenkään kiistää” (Yle Uutiset 9.5.2018)*
- [Linkki Ylen uutiseen](#)

Kuvakaappaus Ylen uutisesta

© LUKUAIKA 5 MINUUTTIA

JAA: 8411

Kohti monikulttuurista koulua

Kuvaus helsinkiläisen ala-asteen monikulttuurisuudesta

TIINA SIMPANEN

Kulttuuriset käytännöt monikulttuurisessa perusopetusryhmässä

Laura Huhtasaari

Opettajien mielestä maahanmuuttajien taustalla oli merkitystä heidän opiskelumotivaatioonsa ja koulumenestykseensä. Opettajien kokemusten mukaan toisen polven maahanmuuttajaoppilaiden, jotka olivat syntymästään saakka asuneet Suomessa, oli helpompi pärjätä koulussa, kuin niiden oppilaiden, jotka tulivat Suomeen kesken koulunkäynnin. Oppilaiden oma suhtautuminen Suomeen oli rehtorin mielestä merkittävä tekijä oppilaiden koulumenestyksessä.

Opettajien mielestä maahanmuuttajien taustalla oli merkitystä heidän opiskelumotivaatioonsa ja koulumenestykseensä. Opettajien kokemusten mukaan toisen polven maahanmuuttajaoppilaiden, jotka olivat syntymästään saakka asuneet Suomessa, oli helpompi pärjätä koulussa, kuin niiden oppilaiden, jotka tulivat Suomeen kesken koulunkäynnin. Oppilaiden oma suhtautuminen Suomeen oli rehtorin mielestä merkittävä tekijä oppilaiden koulumenestyksessä.

Kuva: YLE/Annukka Palmén-Väisänen

 LINUS LÅNG JOUNI MUNNUKKA, HELSINKI

© JULKAISTU 09.05.2018 - 13:10. PÄIVITETTY 11.05.2018 - 13:46

Esimerkki 1

Simpanen s. 7

Viimeisen viidentoista vuoden aikana maailmalla on alettu kiinnittää huomiota koulussa tapahtuvaan monikulttuuriseen kasvatukseen tutkimiseen. Viime aikoina myös meillä Suomessa on tutkittu sekä maahanmuuttajanuorten sopeutumista kouluun, että heidän suomalaisten koulutovereidensa ja opettajiensa asennoitumista toisia kulttuureja kohtaan. Tutkimustietoa on saatu myös monikulttuurisen kasvatuksen ja opetuksen edellytyksistä. Monikulttuurinen opetus määritellään tässä tutkimuksessa Matinheikki-Kokon mukaan opetuksiksi, joka edellyttää koululta yhteisesti pohdittua arvoperustaa, tasa-arvoisia mahdollisuuksia, hyviä etnisiä suhteita ja monikulttuurista kompetenssia (Matinheikki-Kokko 1999, 10-12).

Simpanen s. 20

vuoden aikana. Sen myötä opettajien ja tutkijoiden kiinnostus on herännyt eri kulttuureita edustavien lasten kasvatukseen. Koulussa tapahtuvalla kasvatuksella katsotaan olevan

Huhtasaari s. 7

1 Johdanto

Viimeisen viidentoista vuoden aikana maailmalla on alettu kiinnittää huomiota koulussa tapahtuvaan monikulttuuriseen kasvatukseen tutkimiseen. Sen myötä opettajien ja tutkijoiden kiinnostus on herännyt eri kulttuureista tulleiden lasten kasvatuksesta. Viime aikoina myös meillä Suomessa on tutkittu sekä maahanmuuttajanuorten sopeutumista kouluun että heidän suomalaisten koulutovereidensa ja opettajiensa asennoitumista toisia kulttuureja kohtaan. Tutkimustietoa on saatu myös monikulttuurisen kasvatuksen ja opetuksen edellytyksistä. Monikulttuurinen opetus määritellään tässä tutkimuksessa Matinheikki-Kokon mukaan opetuksiksi, joka edellyttää koululta yhteisesti pohdittua arvoperustaa, tasa-arvoisia mahdollisuuksia, hyviä etnisiä suhteita ja monikulttuurista kompetenssia (Matinheikki-Kokko 1999, 10–12).

Esimerkki 2

Simpanen s. 45

Opettajien mielestä maahanmuuttajien taustalla oli merkitystä heidän opiskelumotivaatioonsa ja koulumenestykseensä. Luokanopettajan kokemusten mukaan toisen polven maahanmuuttajaoppilaiden, jotka olivat syntymästään saakka asuneet suomessa, oli helpompi pärjätä koulussa, kuin niiden oppilaiden, jotka tulivat suomeen kesken koulunkäynnin. Oppilaiden oman etnisen ryhmän suhtautuminen oli rehtorin mielestä merkittävä tekijä oppilaiden koulumenestyksessä. Samoin maahanmuuttajaoppilaan mahdollisesti entisessä kotimaassaan kohtaamat pelot ja uhat vaikuttivat hänen mielestään koulunkäyntiin tottumiseen.

Huhtasaari s. 43

Opettajien mielestä maahanmuuttajien taustalla oli merkitystä heidän opiskelumotivaatioonsa ja koulumenestykseensä. Opettajien kokemusten mukaan toisen polven maahanmuuttajaoppilaiden, jotka olivat syntymästään saakka asuneet suomessa, oli helpompi pärjätä koulussa, kuin niiden oppilaiden, jotka tulivat Suomeen kesken koulunkäynnin. Oppilaiden oma suhtautuminen Suomeen oli rehtorin mielestä merkittävä tekijä oppilaiden koulumenestyksessä. Samoin maahanmuuttajaoppilaiden omien vanhempien sopeutuminen heijastui lapsissa.

Esimerkki 3

Kettu

Itse asiassa oppimisen ohjaaminen monikulttuurisessa ympäristössä on kyllä haastavaa: se on samanaikaisesti sekä tiedettä että taidetta. Tutkiva, kysyvä asennoituminen auttaa hahmottamaan ja ratkaisemaan ongelmia, luova asennoituminen havaitsemaan vaihtoehtoja. Ilman empatiaa ja persoonallista suhdetta työhönsä ja oppilaaseensa opettaja ei voi onnistua. Herkkyys, intuitiivisuus ja spontaanisuus mahdollistavat yhteisymmärryksen rakentumisen. (Koppinen, M-L. 1999, s.147.) Vaadituista

Huhtasaari s. 66

Oppimisen ohjaaminen monikulttuurisessa ympäristössä on kyllä haastavampaa kuin luulin ennen tämän tutkimuksen tekoa: se on samanaikaisesti sekä tiedettä että taidetta. Tutkiva, kysyvä asennoituminen auttaa hahmottamaan ja ratkaisemaan ongelmia, luova asennoituminen havaitsemaan vaihtoehtoja. Ilman empatiaa ja persoonallista suhdetta työhönsä ja oppilaaseensa opettaja ei voi onnistua. Herkkyys, intuitiivisuus ja spontaanisuus mahdollistavat yhteisymmärryksen rakentumisen.

Esimerkki 4

teen ja elämäntilanteeseen. Skuttnabb-Kangas näkee äidinkielellä olevan erittäin tärkeä

Skuttnabb-Kangas näkee äidinkielellä olevan erittäin tärkeä merkitys vieraa-

vien eri kulttuurien yhtäläisyyksiä, joita yleensä löytyykin eroavaisuuksia enemmän (vrt. Talib1999; Kukkamaa 1999). Lähtökohtana kulttuurien ymmärtämiselle on opettajan

etsimällä luokassa olevien eri kulttuurien yhtäläisyyksiä, joita yleensä löytyykin eroavaisuuksia enemmän (vrt. Talib1999; Kukkamaa 1999).

maahanmuuttajaoppilaiden, jotka olivat syntymästään saakka asuneet suomessa, oli hel-

saakka asuneet suomessa, oli helpompi pärjätä koulussa, kuin niiden oppi-

Miten referoin?

Eveliina Korpela

Referointiverbejä

- Mitä eroa näillä on?
 - *Väisäsen mukaan...*
 - *Väisänen esittää...*
 - *Väisänen väittää...*
 - *Väisänen kritisoi näkemystä, jonka mukaan...*
 - *Mielestäni Väisänen osoittaa...*
 - *Väisänen osoittaa...*
 - *Väisäsen tekstistä voi päätellä, että...*

Kirjoittaja- tai asiakaskeinen referointi

- **Kirjoittajakaskeinen viittaaminen:**
- Korpela (2023: 105) toteaa, että - -
- **Asiakaskeinen viittaaminen:**
- Kirjoittamista voidaan ylipäätään tarkastella - - (Svinhufvud 2016: 33).

Miten pitäisi referoida?

- Tekstiä käytetään oman tekstin tukena: kirjoittaja referoi sen, mikä on tärkeintä hänelle. Kirjoittaja siis **valikoi, painottaa** ja myös **tulkitssee** tekstiä.
- Kirjoittaja pyrkii ymmärtämään, ei vain toistamaan.
- Tulos luettava ja selkeä.
- Vaarana voivat olla väärät tulkinnat, joten referoinnissa on oltava tarkkana.

Miten ei pitäisi referoida?

- Kirjoittaja lyhentää tekstiä satunnaisesti
- Kirjoittaja toistaa tekstin ajatuksia ja ilmaisuja sekavasti
- Tulos hajanainen eikä tärkeä sisältö tule esiin

Referoinnissa pitää olla uskollinen tekstille

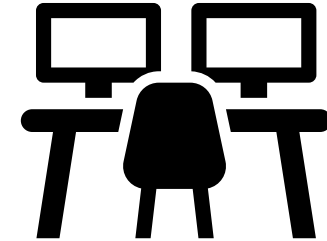
- Olennaisia seikkoja ei saa jättää pois
 - Objektiivisuus
 - Tarkkuus
 - Kattavuus
- Tiedon varmuusasteet pitää säilyttää
 - Jos alkuperäinen kirjoittaja kirjoittaa ”syynä **saattaa** olla”, referoija EI VOI kirjoittaa: *Syynä **on** se, että* - -

Referointitehtäviä

Eveliina Korpela

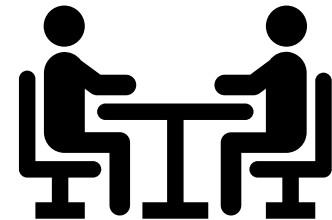
Referointitehtäviä

- Lue Helsingin Sanomissa 26.10.2018 julkaistu artikkeli, joka käsittelee tunteita. Voit valita alkuperäisen version (B2-taso) tai helpomman version (B1).
- Poimi kaikki artikkelissa esiintyvät tunnesanat.
- Valitse sen jälkeen tekstistä 4–5 **aiheen kannalta** tärkeää sanaa.
- Ota tunnesanat ja tärkeät sanat mukaasi seuraavalle tunnille.

Puhutaan ryhmässä!

- Näytelkää vuorotellen yksi tunnesana. Muut arvaavat.
- Selitä sanat, jotka valitsit tekstistä.
- Muut arvaavat nämä sanat.
- Kerro, miksi valitsit nämä sanat.

Lämmittelyharjoitus

- Kirjoita aloitus, jossa väität jotakin tunteista.
- Jatka virkkeellä, joka alkaa "Toisin kuin yleensä luullaan..."
- Jatka virkkeellä, joka alkaa "Esimerkiksi..."
- Jatka virkkeellä, jossa teet päätelmän, esim. "Siksi... / Niinpä... / Tästä syystä..."
- Jatka virkkeellä, joka alkaa "Aivan kuten X:ssä..." tai "Toisin kuin X:ssä..."
- Jatka virkkeellä, joka alkaa suhtautumisella, esim. "Uskon, että / luulen / en usko / en tiedä, onko..."
- Jatka virkkeellä, joka alkaa "Tulevaisuudessa..."

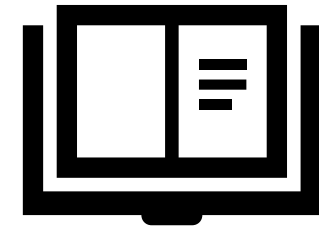
Lukemisen strategioita

Miten etsin pääasiat tekstistä?

Miten teksti avautuu?

Pohdi ennen lukemista

- Mitä tiedät aiheesta jo ennestään?
- Mitä ajatuksia tekstin silmäily herättää?

Tekstin avaaminen 1/2

1

Aloita otsikoista

Lue otsikot, pää- ja väliotsikot: mistä teksti kertoo?

2

Aiemmat tiedot ja mielikuvat

Mitä tiedät aiheesta?
Mitä haluaisit tietää?
Mitä sanastoa tiedät aiheesta?
Kirjoita ylös tuttuja sanoja, jotka liittyvät aiheeseen ja jotka muistat.

3

Silmäile teksti läpi

Kirjoita ylös avainsanoja (=tärkeitä sanoja) otsikoista, ingresseistä, kuvista ja kuvateksteistä.

Tekstin avaaminen 2/2

4

Arvioi oleellinen

Ymmärsitkö tekstistä tärkeimmän vai pitäisikö teksti lukea vielä tarkemmin?

5

Lue teksti kokonaan tai osin

Tee muistiinpanoja, alleviivauksia, miellekarttoja

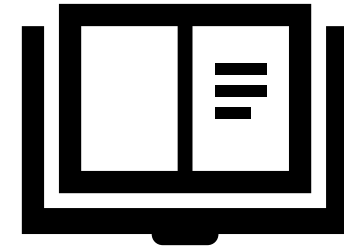
6

Hyödynnä muistiinpanoja

referaatin runkona

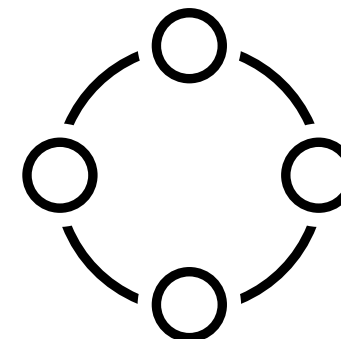
Muistamisen tueksi

- Lue aina huolellisesti tiivistelmät, johdannot, takakansitekstit.
- Lue kirjan saatesanat, niissä kerrotaan yleensä, kenelle kirja on tarkoitettu ja miksi se on kirjoitettu.
- Lue ensin sisällysluettelo.
- Kerää joka luvusta avainsanoja ja tärkeitä ajatuksia.

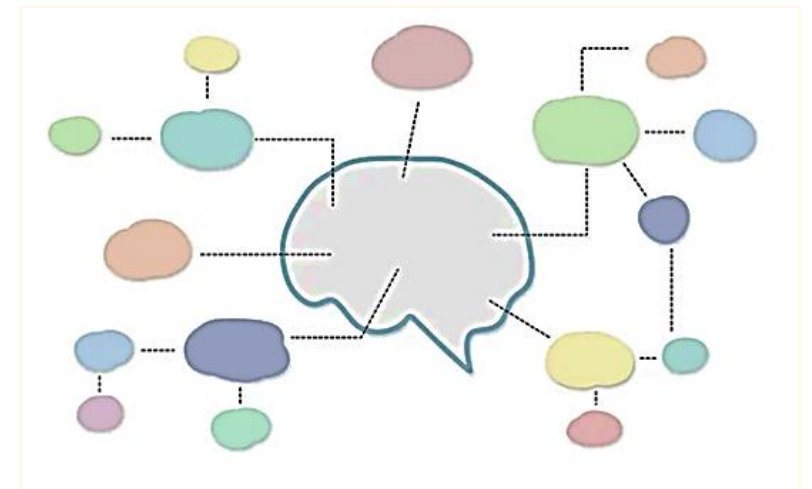
Parin kanssa miellekartta

- Tehkää miellekartta tunteita käsittelevän tekstin pääasioista.
- Käyttäkää apuna
 - edellistä tehtävää: tärkeät sanat tekstissä
 - lukemisen strategioita: miten etsin pääasioita tekstistä?

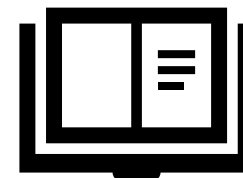
Ryhmän kanssa miellekartta

- Verratkaa miellekarttojanne toisen parin kanssa.
- Kysykää, kommentoikaa, keskustelkaa!
- Miettikää miellekarttojen avulla tekstistä viisi pääasiaa. Kirjoittakaa nämä pääasiat post it -lapuille.
- Kerätään kaikkien ryhmien post it -laput taululle.

Referaatti

- referaatti = *a summary; a brief report*
- referoida (2) = *to summarize*
- Lue HUMAKin Pienestä oppaasta kirjoittamiseen osio “referaatti”
<https://humak.libguides.com/c.php?g=682305&p=4888061>
- Millainen teksti referaatti on?
- Miten se eroaa alkuperäisestä tekstistä?
Mitä referaatissa on? Mitä referaatissa ei ole?

Referointiharjoitukset jatkuvat

Referoi 1–2 virkkeellä kappale, jossa kerrotaan tunteiden tehtävistä. Aloita: *Tunteilla on tärkeitä tehtäviä. Ne - -*

Tunteet turvaavat hyvinvointia

Tunteiden biologinen tarkoitus on yksinkertainen: ne saavat ihmisen lähestymään hyvinvointia edistäviä asioita ja välttämään vaarallisia asioita. Lauri Nummenmaa vertaa tunteita termostaattiin, joka pitää huoneen lämpötilan sopivana.

”Keho tarvitsee järjestelmää, joka pitää sen tasapainossa”, Nummenmaa sanoo. Pienetkin poikkeamat esimerkiksi veren sokeri- ja happipitoisuudessa tai happo-emästasapainossa ovat vaarallisia niin ihmiselle kuin muillekin eliöille.

”Tunteet auttavat varmistamaan, että kehon tila pysyy oikeissa rajoissa. Ne motivoivat korjaamaan puutteen tai nauttimaan hyvästä ympäristöstä.”

Referoi 1–2 virkkeellä kappale, jossa kerrotaan vauvan tunteista. Aloita: *Vauvan tunteet näkyvät - -*

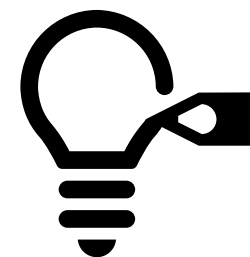
Tunnekieli on ensi kieli

Yksilönkehitys heijastaa tunnejärjestelmän evolutiivista kehitystä. Vastasyntyneellä ei vielä ole järkeä, mutta tunteet jylläävät jo voimakkaina. Tunteet ovat ihmisen ensimmäinen kieli. Ne näkyvät suoraan vauvan ilmeissä, äänessä ja kehossa. Tunteiden avulla vauva turvaa hyvinvointinsa. Vanhemmat voivat oppia tunnistamaan itkusta ja kehonkielestä, onko hän nälkäinen, väsynyt, yksinäinen vai kipeä.

Vastasyntynyt ei tiedosta tunteitaan, koska hänen aivokuorensa tunnealueet eivät vielä toimi. Samasta syystä hän ei pysty säätelemään tunteitaan. Itku, ilmeet ja äänteet kumpuavat limbisen järjestelmän ytimeästä, joka kypsyy pääpiirteissään jo sikiöaikana. Aivokuoren tunnealueet alkavat heräillä ja tietoisuus orastaa noin puolivuotiaana. Jarrut kuitenkin puuttuvat vielä pitkään. Itsesäätelyyn tarvittavat otsalohkon alueet kehittyvät vauhdikkaimmin 3–7 vuoden tietämällä, mutta kehitys jatkuu pitkälle aikuisuuteen.

Referoinnin keinoja 1/2

- **Että-lause:** *Puttonen ja Heikkinen (2018) toteavat, että tunteet eivät ole vain ihmistä itseään varten, vaan niillä on sosiaalista merkitystä.*
- **Kirjoittajan mukaan** -rakenne: *Puttosen ja Heikkisen (2018) mukaan, tunteet eivät ole vain ihmistä itseään varten, vaan niillä on sosiaalista merkitystä.*
- **Lauseenvastike:** *Puttonen ja Heikkinen (2018) toteavat ihmisen olevan laumaelän, minkä vuoksi aivojemme oletustila on sosiaalinen.*

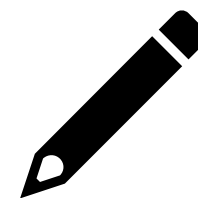
Referoinnin keinoja 2/2

- **Tiivistetty kuvaus:** *Puttonen ja Heikkinen (2018) pohtivat tunteiden merkitystä.*
- **Sitaatti,** lainaus sanasta sanaan: *”Tunteet eivät ole vain itseämme varten. Ihminen on laumaeläin, joten aivojemme oletustila on sosiaalinen.” Muista lainausmerkit!*
- Olennaista on **referoiva ote (kirjoittaja mukana):**
Puttonen ja Heikkinen korostavat... Puttonen kertoo... Kirjoittajien mukaan...

Tee tekstistä parin kanssa referaatti

- Käyttäkää apuna miellekarttaa.
- Kertokaa **pääasiat**.
- Kertokaa alkuperäisen tekstin kirjoittaja, otsikko, julkaisupaikka ja -aika.
- Kirjoittakaa **omin sanoin**.
- Kirjoittakaa alkuperäistä tekstiä **lyhyempi** teksti.
- Kirjoittakaa **preesensissä**.
- **Viitakaa** (*to refer*) alkuperäiseen tekstiin.
 - Esim. Virtasen **mukaan**... Virtanen **kertoo**, että...

© 2023 Eveliina Korpela

Tekstitaidot: Referointi. Referointia vai plagiointia? -
materiaali, kesäkuu 2023, jonka tekijät on Eveliina Korpela,
on lisensoitu [Creative Commons Nimeä 4.0 Kansainvälinen –
lisenssillä](#). Materiaali on saatavilla osoitteessa [Kielibuusti.fi](#).